EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.3.2020
COM(2020) 113 final

2020/0043 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet

[investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset]

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Coronavirus-krisen, eller covid-19-udbruddet, har ramt medlemsstaterne på en pludselig og dramatisk måde med store mulige følgevirkninger for deres samfund og økonomier. Udbruddet hæmmer væksten i medlemsstaterne, da den økonomiske aktivitet falder drastisk. Dette kan forværres af den likviditetsknaphed, der opstår, fordi virksomhederne skal betale deres leverandører og ansatte. Samtidig er der behov for yderligere offentlige midler til at støtte sundhedssystemer og andre aktiviteter, der er direkte forbundet med udbruddet af sygdommen.

Dette har skabt en ekstraordinær situation, der skal imødegås med særlige foranstaltninger, som kan støtte og beskytte medlemsstaternes økonomier, virksomheder og arbejdstagere. Der er behov for betydelige og hurtige indgreb i sundhedssystemerne, så de kan fungere under betydeligt pres, over for SMV'er, der ofte har lavere margener, og med henblik på at afbøde de negative følgevirkninger for arbejdsmarkederne og andre udsatte dele af økonomierne. Dette er et anliggende for hele EU, som kræver, at alle tilgængelige ressourcer på EU- og medlemsstatsniveau mobiliseres for at overvinde de hidtil usete udfordringer i forbindelse med covid-19-udbruddet.

Med henblik på omgående at bekæmpe krisen foreslår Kommissionen derfor et "investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset", der tager sigte på at fremme investeringer ved at mobilisere disponible likviditetsreserver i de europæiske struktur- og investeringsfonde. Investeringerne vil være betydelige og hurtigt nå op på mere end 37 mia. EUR. For at opnå dette foreslår Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet at frigive ca. 8 mia. EUR i investeringslikviditet.

Med henblik på at sikre, at disse 37 mia. EUR i europæiske offentlige investeringer anvendes hurtigt til at bekæmpe følgevirkningerne af coronavirus-krisen foreslår Kommissionen i år at frasige sig forpligtelsen til at anmode om tilbagebetaling af uudnyttet forfinansiering vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF), Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF) frem til programmets afslutning.

Medlemsstaterne skal anvende de beløb, der ikke inddrives i 2020, til at fremskynde investeringer i tilknytning til covid-19-udbruddet under EFRU, ESF, Samhørighedsfonden og EHFF. I betragtning af de gennemsnitlige medfinansieringssatser i medlemsstaterne vil de 8 mia. EUR kunne føre til frigivelse og anvendelse af ca. 29 mia. EUR i form af finansiering til strukturelle formål i hele EU.

Det foreslås, at EFRU om nødvendigt kan støtte finansieringen af arbejdskapital i SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise. Finansielle instrumenter finansieret af fondene bør om nødvendigt også yde støtte i form af arbejdskapital til SMV'er som en midlertidig foranstaltning. EFRU's investeringsprioritet om at styrke forskning, teknologisk udvikling og innovation ændres, så den omfatter investeringer i produkter og tjenesteydelser, der er nødvendige for at fremme kriseberedskabet inden for offentlige sundhedstjenester. Udgifter til operationer til fremme af kriseberedskabet bør være støtteberettigede fra den 1. februar 2020.

I det omfang dette medfører et behov for at ændre programmer, identificeres der i forslaget ikkevæsentlige ændringer, der ikke kræver godkendelse ved en afgørelse fra Kommissionen. I

forslaget gøres det også klart, at udgifter til fremme af kriseberedskabet under alle omstændigheder skal være støtteberettigede fra den 1. februar 2020. Muligheden for at fremskynde udgiftserklæringen gennem brugen af nye former for støtte, der er indført siden 2018, jf. artikel 67 i forordningen om fælles bestemmelser, f.eks. forenklede omkostningsmuligheder, bør så vidt muligt udnyttes.

Der er etableret en taskforce med henblik på at koordinere arbejdet med medlemsstaterne, afdække deres nøjagtige behov og bistå dem med at sikre, at pengene begynder at strømme så hurtigt som muligt.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

Det foreslås at:

Ændre forordning (EU) nr. 1301/2013 om EFRU således:

(1) I artikel 3, stk. 1, tilføjes der et afsnit for at præcisere, at EFRU om nødvendigt kan støtte finansieringen af arbejdskapital i SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise.

(2) Samme forordnings artikel 5, stk. 1, litra b), ændres, således at EFRU's investeringsprioritet om styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation kan omfatte investeringer i produkter og tjenesteydelser, der er nødvendige for at fremme kriseberedskabet inden for sundhedstjenester.

Ændre forordning (EU) nr. 1303/2013 (forordningen om fælles bestemmelser) således:

(3) I artikel 30 om ændring af programmer tilføjes der et nyt stk. 5, som fastsætter visse ændringer, der ikke kræver godkendelse ved en afgørelse fra Kommissionen. Artikel 96, stk. 10, ændres for at afspejle dette.

(4) I artikel 37, stk. 4, om finansielle instrumenter tilføjes det, at finansielle instrumenter om nødvendigt også kan yde støtte i form af arbejdskapital til SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise.

(5) I artikel 65, stk. 10, tilføjes der et afsnit for at præcisere, at udgifter til operationer til fremme af kriseberedskabet er støtteberettigede fra den 1. februar 2020.

(6) I artikel 139, stk. 7, tilføjes der et ekstra afsnit med bestemmelser om, at beløb, der normalt forfalder i 2020, og som vedrører samhørighedspolitikkens operationelle programmer for 2014-2020 under målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og programmer finansieret via EHFF, ikke inddrives.

Ændre forordning (EU) nr. 508/2014 om EHFF således:

(7) Artikel 35 ændres for at gøre det muligt for EHFF at bidrage til gensidige fonde, der yder økonomisk godtgørelse til fiskere for økonomiske tab som følge af en folkesundhedskrise, og

(8) artikel 57 ændres for at tilføje muligheden for, at EHFF kan sikre akvakulturproducenternes indkomst ved at bidrage til en akvakulturforsikring, der dækker økonomiske tab som følge af en folkesundhedskrise.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Ingen høring af eksterne interesseparter.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Den foreslåede ændring indebærer ingen ændringer af de årlige lofter for forpligtelser og betalinger i den flerårige finansielle ramme, jf. bilag I til forordning (EU) nr. 1311/2013. Den årlige fordeling af forpligtelsesbevillinger til Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden forbliver uændret.

Forslaget vil gøre det lettere at fremskynde gennemførelsen af programmer, hvilket vil føre til en fremrykning af betalingsbevillinger.

Kommissionen vil nøje overvåge virkningen af den foreslåede ændring på betalingsbevillingerne i 2020 under hensyntagen til både gennemførelsen af budgettet og medlemsstaternes reviderede overslag.

De ikkeinddrevne beløb i 2020 udlignes ved programafslutningen.

2020/0043 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet

[investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset]

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 43, stk. 2, artikel 177 og 178,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg[1],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[2],

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Medlemsstaterne er blevet ramt af følgevirkningerne af covid-19-udbruddet på en helt særlig måde. Krisen hæmmer væksten i medlemsstaterne, hvilket igen forværrer den alvorlige likviditetsknaphed som følge af den pludselige og betydelige forøgelse af de offentlige investeringer, der er påkrævet inden for medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier. Dette har skabt en ekstraordinær situation, som bør imødegås med særlige foranstaltninger.

(2) Det er afgørende, at manglen på likviditet og offentlige midler i medlemsstaterne ikke hindrer investeringer, som henhører under programmer, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling ("EFRU"), Den Europæiske Socialfond ("ESF") og Samhørighedsfonden ("fondene") samt af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond ("EHFF"), og som er nødvendige for at bekæmpe covid-19-udbruddet.

(3) Som en reaktion på følgevirkningerne af krisen bør EFRU om nødvendigt støtte finansieringen af arbejdskapital i SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise.

(4) For at imødegå følgevirkningerne af krisen bør EFRU's investeringsprioritet om styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation omfatte investeringer i produkter og tjenesteydelser, der er nødvendige for at fremme kriseberedskabet inden for offentlige sundhedstjenester.

[1] EUT C , , s. .
[2] EUT C , , s. .

(5) For at opnå større fleksibilitet i håndteringen af covid-19-udbruddet bør medlemsstaterne have større fleksibilitet med hensyn til programgennemførelsen, og der bør i forbindelse med ændringer af operationelle programmer indføres en forenklet procedure, som ikke kræver en afgørelse fra Kommissionen. De oplysninger, der skal forelægges Kommissionen om sådanne ændringer, bør præciseres.

(6) Som en reaktion på følgevirkningerne af krisen bør finansielle instrumenter finansieret af fondene om nødvendigt også yde støtte i form af arbejdskapital til SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise.

(7) For at sikre en øjeblikkelig reaktion på følgevirkningerne af krisen bør udgifter til operationer til fremme af kriseberedskabet være støtteberettigede fra den 1. februar 2020.

(8) For at sikre at medlemsstaterne råder over tilstrækkelige finansielle midler til omgående at foretage de nødvendige investeringer, bør Kommissionen undlade at udstede indtægtsordrer for de beløb, der skal inddrives fra medlemsstaterne vedrørende årsregnskaber fremlagt i 2020. Medlemsstaterne bør anvende de beløb, der ikke inddrives, til at fremskynde investeringer i tilknytning til den af covid-19-udbruddet forvoldte krise, som er støtteberettigede i henhold til forordning (EU) nr. 1303/2013[3] og de fondsspecifikke regler .

(9) For at imødegå følgevirkningerne af krisen bør EHFF yde støtte til gensidige fonde og forsikringer til sikring af indkomsten for fiskere og akvakulturbrugere, der rammes af en folkesundhedskrise.

(10) De beløb, der ikke inddrives i 2020, bør udlignes eller gøres til genstand for indtægtsordrer ved programafslutningen.

(11) I betragtning af den hastende karakter af den nødvendige støtte bør denne forordning træde i kraft så hurtigt som muligt.

(12) Forordning (EU) nr. 1301/2013[4], (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014[5] bør derfor ændres —

---

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320).

[4] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser vedrørende målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 289).

[5] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2328/2003, (EF) nr. 861/2006, (EF) nr. 1198/2006 og (EF) nr. 791/2007 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1255/2011.

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013

I forordning (EU) nr. 1301/2013 foretages følgende ændringer:

(1) I artikel 3, stk. 1, tilføjes følgende afsnit:

"EFRU kan desuden om nødvendigt yde støtte til finansieringen af arbejdskapital i SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise."

(2) Artikel 5, stk. 1, litra b), affattes således:

"b) fremme erhvervslivets investeringer i F&I, udvikle forbindelser og synergier mellem virksomheder, forsknings- og udviklingscentre og sektoren for videregående uddannelser, navnlig fremme af investering i produkt- og tjenesteydelsesudvikling, teknologioverførsel, social innovation, miljøinnovation, public service-applikationer, stimulering af efterspørgsel, netværkssamarbejde, klynger og åben innovation ved hjælp af intelligent specialisering, samt støtte til teknologisk og anvendt forskning, pilotlinjer, aktioner med henblik på hurtig produktvalidering, avanceret produktionskapacitet og første produktion, navnlig inden for centrale nøgleteknologier og formidling af teknologier til anvendelse inden for alle områder foruden fremme af investeringer, som er nødvendige for at styrke kriseberedskabet inden for sundhedstjenester"

Artikel 2

Ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013

I forordning (EU) nr. 1303/2013 foretages følgende ændringer:

(1) I artikel 30 tilføjes som stk. 5:

"5. Uanset stk. 1 og 2 kan medlemsstaten for programmer, der støttes af EFRU, Samhørighedsfonden og ESF, i programmeringsperioden overføre op til 8 % af tildelingen pr. 1. februar 2020 til en prioritet og højst 4 % af programbudgettet til en anden prioritet inden for samme fond under samme program.

Sådanne overførsler må ikke påvirke foregående år. De betragtes ikke som væsentlige og forudsætter ikke en afgørelse fra Kommissionen om ændring af programmet. De skal dog overholde alle reguleringsmæssige krav og godkendes af overvågningsudvalget på forhånd. Medlemsstaten underretter Kommissionen om de reviderede finansielle opstillinger."

(2) I artikel 37, stk. 4, tilføjes følgende afsnit:

"Finansielle instrumenter kan om nødvendigt også yde støtte i form af arbejdskapital til SMV'er som en midlertidig foranstaltning til effektivt at imødegå en folkesundhedskrise."

(3) I artikel 65, stk. 10, tilføjes følgende afsnit:

"Som en undtagelse fra stk. 9 er udgifter til operationer til fremme af kriseberedskabet i forbindelse med covid-19-udbruddet støtteberettigede fra den 1. februar 2020."

(4) Artikel 96, stk. 10, affattes således:

"10. Med forbehold af artikel 30, stk. 5, vedtager Kommissionen en afgørelse ved hjælp af gennemførelsesretsakter, der godkender alle elementerne, herunder alle fremtidige ændringer, af det operationelle program, som er omfattet af denne artikel, undtagen de elementer, som er omfattet af stk. 2, første afsnit, litra b), nr. vi), litra c), nr. v), og litra e), stk. 4 og 5, stk. 6, litra a) og c), samt stk. 7, som fortsat hører under medlemsstaternes ansvar."

(5) I artikel 139, stk. 7, tilføjes følgende afsnit:

"Uanset første afsnit udsteder Kommissionen ikke en indtægtsordre på beløb, der skal inddrives fra medlemsstaten vedrørende årsregnskaber fremlagt i 2020. Beløb, der ikke inddrives, anvendes til at fremskynde investeringer i tilknytning til covid-19-udbruddet, som er støtteberettigede i henhold til nærværende forordning og fondsspecifikke regler.

De beløb, der ikke inddrives, udlignes eller inddrives ved afslutningen."

Artikel 3

Ændring af forordning (EU) nr. 508/2014

I forordning (EU) nr. 508/2014 foretages følgende ændringer:

(1) Artikel 35, stk. 1, 5, 6 og 8, affattes således:

"1. EHFF kan bidrage til gensidige fonde for at betale økonomisk godtgørelse til fiskere for økonomiske tab forårsaget af en folkesundhedskrise, ugunstige vejrforhold eller af miljøhændelser eller af redningsomkostninger for fiskere eller fiskerfartøjer i tilfælde af en ulykke til havs i forbindelse med deres fiskeriaktiviteter."

...

"5. Medlemsstaterne definerer reglerne for oprettelse og forvaltning af de gensidige fonde, navnlig med hensyn til udbetaling af godtgørelse og fiskeres berettigelse til sådan godtgørelse i tilfælde af en folkesundhedskrise, ugunstige vejrforhold, miljøhændelser eller ulykker til havs som omhandlet i stk. 1 samt med hensyn til administration af disse regler og overvågning af, hvorvidt de overholdes. Medlemsstaterne sikrer, at fondsordningerne indeholder regler om sanktioner i tilfælde af forsømmelighed fra fiskerens side."

"6. Folkesundhedskriser, ugunstige vejrforhold, miljøhændelser eller ulykker til havs som omhandlet i stk. 1 skal være sådanne, der formelt anerkendes af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat som havende fundet sted."

...

"8. Der ydes kun bidrag som omhandlet i stk. 1 for at dække tab forårsaget af folkesundhedskriser, ugunstige vejrforhold, miljøhændelser eller ulykker til havs, som beløber sig til mere en 30 % af den pågældende virksomheds årlige omsætning, og som er beregnet på grundlag af den pågældende virksomhedes gennemsnitlige årlige omsætning i de foregående tre kalenderår."

(2) I artikel 57, stk. 1, tilføjes som litra e):

"e) en folkesundhedskrise."

Artikel 4

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
Formand	*Formand*